

بررسی اثر تغییر اقلیم بر بهره‌وری آب در تولید گندم آبی در آذربایجان شرقی

آقای دکتر ابوالفضل ناصری عضو هیات علمی بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان شرقی و همکاران اثر تغییر اقلیم بر بهره‌وری آب در تولید گندم و راهکار مناسب سازگاری با آن در قالب یک پروژه سفارشی در آذربایجان شرقی بررسی نمودند. با توجه به اهمیت ارتقاء بهره‌وری آب در تولید گندم در کشور و با عنایت به ضرورت بهبود بهره‌وری و تاب‌آوری سیستم‌های تولید محصولات کشاورزی در برابر تنش‌های محیطی، پیش‌بینی اثرات تغییر اقلیم بر عملکرد و بهره‌وری آب در تولید گندم آبی در قطب‌های تولید این محصول مانند آذربایجان شرقی (واقع در منطقه نیمه‌خشک) ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین، پژوهشی با هدف آینده‌پژوهی عملکرد و بهره‌وری آب در تولید گندم در اثر تغییرات اقلیمی (تا سال ۲۰۸۰) در شهرستان‌های تولیدکننده عمده گندم در استان آذربایجان شرقی انجام گردید. در این پروژه از مدل گردش عمومی استفاده گردید. سپس با استفاده از مدل LARS-WG با سه سناریوی اقلیمی خوش بینانه، حد واسط و بدبینانه، داده‌های اقلیمی برای سه دوره ۲۰ ساله شامل دوره‌های آینده نزدیک، آینده میانی، و آینده دور در این منطقه تولید گردید. برای کاهش اثرات و تبعات ناخواسته تغییر اقلیم بر عملکرد و بهره‌وری آب در تولید گندم، تغییر تاریخ کاشت به‌عنوان راهکار سازگاری در نظر گرفته شد.

در سناریوی اول اقلیمی، در شهرستان تبریز نیمه آبان ماه، در شهرستان سراب نیمه مهرماه و در شهرستان مرند نیمه مهرماه به‌عنوان مناسب‌ترین تاریخ کاشت از رویکرد حداکثر عملکرد با بهره‌وری بهینه مصرف آب پیش‌بینی گردید.

